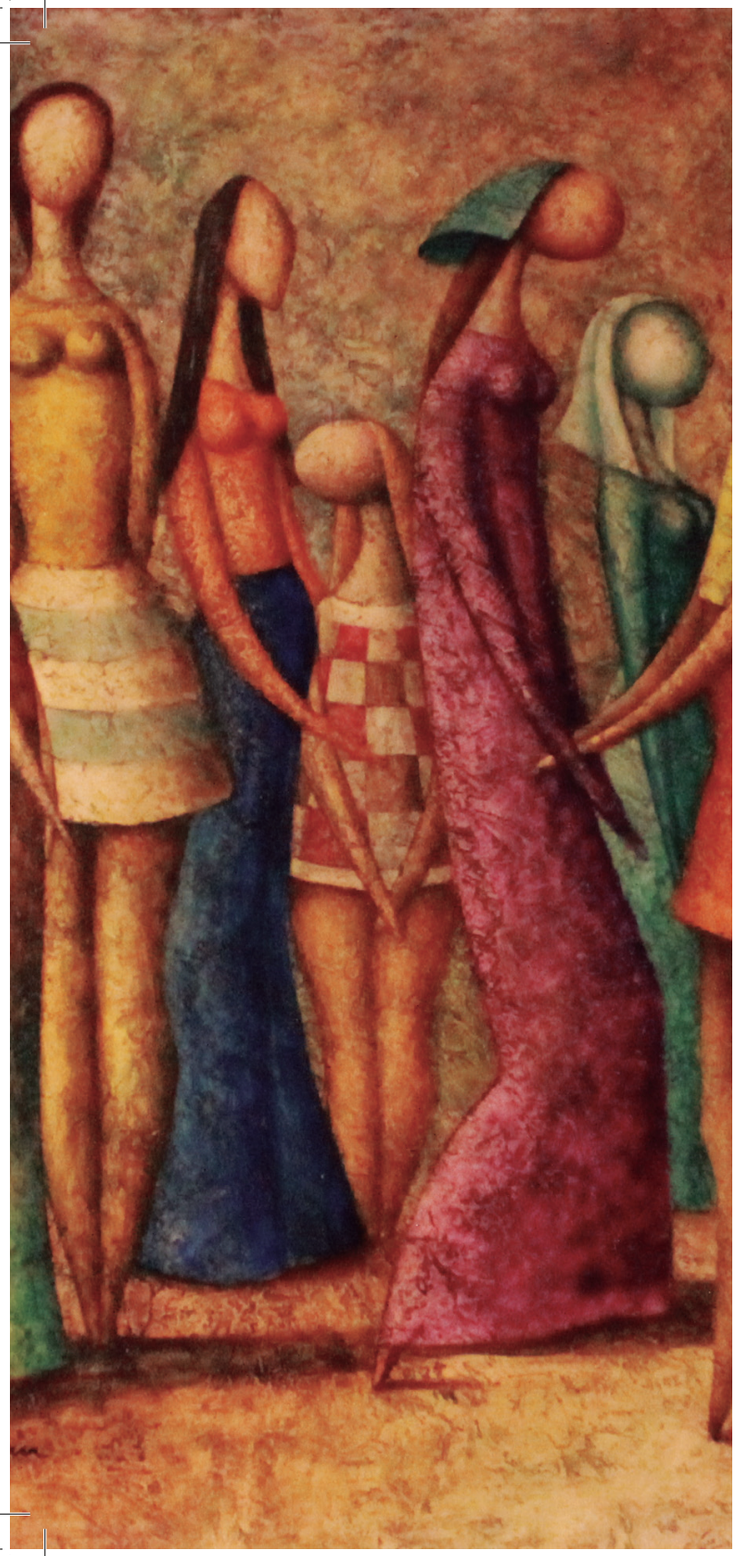

MUSEU DE LA CIUTAT
CASA DE POLO

C/ JOAN FUSTER, 33
VILA-REAL

DEL 15 DE NOVEMBRE DE 2019
AL 29 DE FEBRER DE 2020

De dimarts a dissabte:
de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Festius tancat

Ajuntament de Vila-real
Cultura

MUSEU DE LA CIUTAT CASA DE POLO

Junts Vila real avança en museus

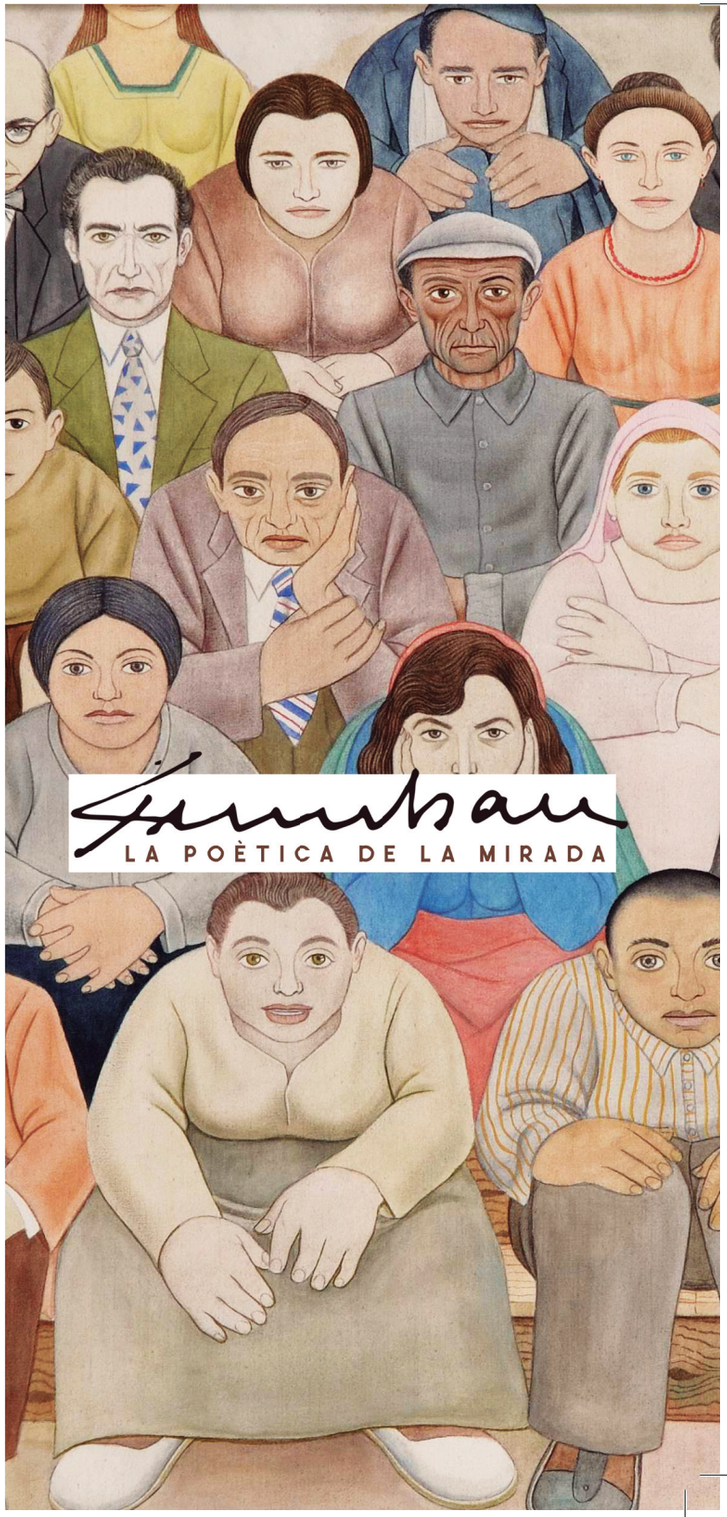

GUMBAU: LA POÈTICA DE LA MIRADA

El context de la pintura valenciana del segle XX és possiblement un dels de més complexitat de tota la història de l'art. Els esdeveniments històrics de les dues guerres mundials, la nostra Guerra Civil, els vaivens entre monarquia, república, règim dictatorial i democràcia, s'uneixen per a fer pas a una època de decadència i auge de l'art alhora.

El pes de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles, juntament amb la influència del sorollisme i de l'*art nouveau*, marquen les pautes pictòriques del principi del segle. Una pintura que es desenvoluparà manllevant influències de les avantguardes europees, moltes d'aquestes introduïdes per pintors formats fora d'Espanya.

Aquest és el cas de José Gumbau, que de pintor autodidacta passarà a fer de mestre de l'art. Un mestre en moltes ocasions oblidat per la historiografia, que beurà de la seua pròpia influència, dels fets històrics i de l'art europeu (sobretot francés) de la seua època.

La seua abstracció més absoluta és el resultat de les influències dels seus amics artistes, com ara Eusebi Sempere, de l'experimentació amb la matèria o del coneixement de les obres de Picasso, Mondrian o Klee.

Les seues obres plasmen el reflex d'una societat decadent, dolguda i danyada per la guerra; però també amb el neguit d'avançar, de canviar. Una societat mutant que converteix la seua pintura en un retrat social. El retrat d'una societat ancorada en un passat que molt sovint vol oblidar, però que a la vegada anhela l'esperit de la modernitat. Gumbau és l'obscuritat del reflex dels cafés parisencs, de les tertúlies literàries de la seua era, la textura dels penya-segats de Marsella i el color de la Mediterrània.

Gumbau narra amb pinzells la crueltat d'una etapa de la història, amb cruesa, inanimada. La seua pintura són els versos que narren el dolor de la guerra i la postguerra, i la tendresa dels records de la seua infantesa, escrits amb color en lloc de tinta. Escrits des de la seua visió d'infant, d'adolescent, de jove i de madur. Una visió canviant de la vida. Els seus personatges estàtics i hieràtics són alhora dolços i amargs, solitud i companyia, són la duresa d'un puny que matxuca la societat i la tendresa de la carícia d'una mà amiga.

Rostres que guaiten l'espectador, molt a sovint buits, que observen i comuniquen. Rostres que esdevenen sonets, poesia. Mirades que s'intercanvien.

Versos decasíl·labs de color que descriuen la poètica de la mirada.

GUMBAU: LA POÉTICA DE LA MIRADA

El contexto de la pintura valenciana del siglo XX es posiblemente uno de los más complejos de toda la historia del arte. Los acontecimientos históricos de las dos guerras mundiales, nuestra Guerra Civil, vaivenes entre monarquía, república, régimen dictatorial y democracia, se unen para dar paso a una época de decadencia y auge del arte al mismo tiempo.

El peso de la Academia de Bellas Artes de San Carlos, unido a la influencia del sorollismo y al Art Nouveau, marcan las pautas pictóricas de principio del siglo. Una pintura que se desarrollará tomando influencias de las vanguardias europeas, muchas de ellas introducidas por pintores formados fuera de España.

Este es el caso de José Gumbau, que de pintor autodidacta pasará a ser maestro del arte. Un maestro en muchas ocasiones olvidado por la historiografía que beberá de su propia influencia, de los hechos históricos y del arte europeo (sobre todo francés) de su propia época.

Su abstracción más absoluta es el resultado de las influencias de sus amigos artistas (como el escultor Eusebio Sempere), la experimentación con la materia o el conocimiento de la obra de Picasso, Mondrian o Klee.

Sus obras plasman el reflejo de una sociedad decadente, dolida y dañada tras la guerra, pero también con ansia por avanzar, por cambiar. Una sociedad mutante que convierte su pintura en un retrato social. El retrato de una sociedad anclada en un pasado que muchas veces quiere olvidar, pero que a su vez anhela el espíritu de la modernidad.

Gumbau es la oscuridad del reflejo de los cafés parisinos, de las tertulias literarias de su era, la textura de los acantilados de Marsella y el color del Mediterráneo.

Gumbau narra con pinceles la crueldad de una etapa de la historia, con crudeza, inánime. Su pintura son los versos que narran el dolor de la guerra y la postguerra, y la ternura de los recuerdos de su infancia, todos ellos escritos con color en lugar de tinta. Escritos desde su propia visión de niño, de adolescente, de joven y de maduro. Una visión cambiante de la vida.

Sus personajes, estáticos y hieráticos, son a la vez dulces y amargos, soledad y compañía, son la dureza de un puño que machaca a la sociedad y la ternura de la caricia de una mano amiga. Rostros que miran al espectador, muchas veces vacíos, que observan y que comunican. Rostros que se convierten en sonetos, en poesía. Miradas que se intercambian.

Versos decasílabos de color que describen la poética de la mirada.